

Zomernota 2023

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Aanbiedingsbrief.....	3
Voorwoord.....	3
2. Programmaverantwoording	4
Programma 1 Fysiek Domein.....	5
Speerpunt 1.1: Economie	5
Speerpunt 1.2: Wonen en bouwen.....	6
Speerpunt 1.3: Veiligheid en handhaving.....	7
Speerpunt 1.4: Verkeer.....	8
Speerpunt 1.5: Duurzaamheid, natuur, milieu en energie	9
Programma 2. Sociaal Domein	10
Speerpunt 2.1 Leefbaarheid, welzijn en gezondheid	10
Speerpunt 2.2 Werk en inkomen	11
Speerpunt 2.3 Onderwijs.....	12
Speerpunt 2.4 Cultureel erfgoed.....	13
Programma 3. Bedrijfsvoering	14
Speerpunt 3.1 Bestuurskracht.....	14
Speerpunt 3.2 Personeel	15
Speerpunt 3.3 Optimale dienstverlening	16
Speerpunt 3.4 Financiën.....	17
Speerpunt 3.5 Communicatie en participatie	18
3. Financiële positie	19
4. Diverse ontwikkelingen.....	28
5. Ontwikkelingen paragrafen	30
6. Kapitaallasten	31
7. Aanvulling kredieten	36

1. Aanbiedingsbrief

Voorwoord

De Zomernota is onderdeel van de vastgestelde besturingscyclus door de raad. In de Zomernota rapporteert het College, aan de Raad, over de voortgang van de lopende begroting. Hiermee wordt de Raad in staat gesteld, haar kaderstellende en controlerende rol in te vullen, en besluiten te nemen tot wijziging van de begroting.

Normaliter werd de Raad via een bestuursrapportage (Berap) geïnformeerd over de status van de speerpunten en acties, die opgenomen zijn in de Programmabegroting 2023. In verband met de late coalitievorming zijn de speerpunten en acties voor 2023 opgenomen in de Eerste begrotingswijziging 2023.

Dit jaar hebben we er echter voor gekozen om geen aparte Berap aan te bieden maar de voortgang van de speerpunten in de zomernota op te nemen.

In deze zomernota wordt verder op hoofdlijnen een prognose van het resultaat van het boekjaar 2023 gegeven. Ook wordt ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen met eventuele financiële gevolgen.

Daarnaast wordt, indien van toepassing, gerapporteerd over ontwikkelingen met betrekking tot de verplichte paragrafen en de onderuitputting van de kapitaallasten.

2. Programmaverantwoording

Status Speerpunten

Inleiding

In deze zomernota wordt gerapporteerd over de voortgang van de speerpunten en acties uit de begroting 2023 c.q. Eerste begrotingswijziging 2023.

Opzet (leeswijzer)

Het programmaplan van de gemeente Someren bestaat uit drie programma's:

- 01 Fysiek domein
- 02 Sociaal domein
- 03 Bedrijfsvoering

Conform onderstaande tabel wordt per programma de status van de speerpunten weergegeven.

Wat willen we bereiken?
Hieronder wordt de doelstelling opgenomen.
Wat is de stand van zaken?
Hieronder wordt de status van de activiteiten behorende bij het speerpunt voor 2023 weergegeven.

Programma 1 Fysiek Domein

Speerpunt 1.1: Economie

Portefeuillehouder:

Louis Swinkels

Wat willen we bereiken?

1. We willen dat Someren goed aangehaakt blijft in de regio die een hogere economische groei kent dan het landelijk gemiddelde. Voor de economie van Someren is het zaak om Someren nader te positioneren in de Peelregio en Brainport.
2. We realiseren een sfeervol, levendig en vitaal centrum in Someren-dorp, waar we allemaal van kunnen genieten en elkaar kunnen ontmoeten.
3. We willen de toeristische potentie van Someren optimaal benutten en verder uit bouwen.

Wat is de stand van zaken?

1. Uitvoeringsprogramma 'Economische visie;
  - In het eerste halfjaar is gestart met diverse acties uit het uitvoeringsprogramma. Deze lopen op schema.
2. Stedenbouwkundig plan CP21;
  - In het eerste halfjaar is het ontwerpplan vertaald naar een stedenbouwkundig plan. Hierin is expliciet prioriteit gegeven aan het horecapsein. Begin juli vindt een presentatie plaats over het borgen van de verkeerssituatie en -regulering. In september zijn twee inloopbijeenkomsten gepland voor bewoners.
3. Uitvoeringsprogramma 'Toeristische visie;
  - In het eerste halfjaar is gestart met diverse acties uit het uitvoeringsprogramma.

Speerpunt 1.2: Wonen en bouwen

Portefeuillehouder:

Louis Swinkels

Wat willen we bereiken?

We willen voldoende passende woningen realiseren voor alle doelgroepen. Daarvoor brengen we bestaande plannen tot uitvoer en kijken gericht naar mogelijke woningbouwlocaties voor de toekomst. Het grondbeleid passen we hierop aan.

Wat is de stand van zaken?

1. Woonzorgvisie 2023;
  - De voorbereidingen zijn gestart. De planning is om de Woonzorgvisie en het uitvoeringsplan begin 2024 vast te stellen.
2. We onderzoeken hoe we starterswoningen voor de doelgroep kunnen behouden;
  - Op dit moment lopen de gesprekken met woCom om de mogelijkheid van een koopgarant regeling te onderzoeken.
3. We actualiseren de nota grondbeleid en voeren grondexploitaties uit;
  - De nota grondbeleid is geactualiseerd en gereed voor behandeling in de raad van september.
4. We stellen een concreet bouwplan per kern op;
  - Er zijn voldoende bouwplannen per kern beschikbaar, zoals ook is gepresenteerd in de Raad vraagt Raad vergadering van 11 mei 2023. De concrete bouwplannen (harde) plancapaciteit zijn in een planning weggezet. Tweemaal per jaar (voorjaar en najaar) praten we de raad bij over de stand van zaken.
5. We faciliteren de flexibilisering van de asielketen;
  - Hier wordt aan gewerkt, er is nog geen concreet plan.
6. We verwerken aanvragen van bestemmingsplannen projectmatig en koppelen dit aan de implementatie van het bouwproces;
  - Het college van B&W heeft het handboek Bouwproces projectontwikkeling en het implementatietraject vastgesteld. Er zijn vijf pilot-projecten aangewezen om hiermee van start te gaan.

Speerpunt 1.3: Veiligheid en handhaving

Portefeuillehouder:

Dilia Blok

Wat willen we bereiken?

Iedereen moet zich veilig voelen in zijn woon- en werkomgeving.

Wat is de stand van zaken?

1. Kadernota integrale veiligheid 2023-2026;
  - De "Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Someren 2023-2026" is op 1 juni 2023 door de raad vastgesteld.
2. Uitvoerings- en handavingsstrategie 2023-2026;
  - De uitvoerings- en handavingsstrategie fysieke leefomgeving gemeente Someren 2023-2026 is door het College vastgesteld en ter informatie aan de Raad aangeboden.
3. We continueren de aanpak van ondermijning waarbij naast de aanpak van signalen ook aandacht is voor bewustwording, ambtelijke en bestuurlijke weerbaarheid, Veilige Publieke Taak, informatiepositie, integriteit en communicatie;
  - Dit is een doorlopende activiteit. Deze thema's zijn ook opgenomen in de kadernota integraal veiligheidsbeleid gemeente Someren 2023-2026.
4. We vergroten de verbinding tussen Zorg en Veiligheid (inclusief Jeugd en Veiligheid);
  - De overlegvormen met ketenpartners van Zorg en Veiligheid worden gecontinueerd. Ook het Jeugd in Beeld overleg met jeugdketenpartners is doorgezet. Op regelmatige basis stemmen we ambtelijk (met de politie) en bestuurlijk af over actualiteiten, beleidsontwikkelingen en casussen. We volgen in onze aanpak van casussen het AVE (Aanpak Voorkomen Escalatie) model. We trekken hierin op met onze partners, al dan niet onder de vlag van het zorg- en veiligheidshuis. Deze samenwerking is van groot belang voor het goed kunnen verlenen van zorg, het voorkomen van overlast en het waarborgen van een veilige situatie.
5. We stellen een nieuw handhaving- en preventieplan alcohol en drugs op;
  - Deze actie wordt in het najaar opgestart.

Zijn er nog extra kosten?

Momenteel worden er geen extra kosten verwacht.

Speerpunt 1.4: Verkeer

Portefeuillehouder:

Koert Kusters

Wat willen we bereiken?

Alle verkeersdeelnemers kunnen op een veilige en vlotte manier gebruik maken van de infrastructuur.

Wat is de stand van zaken?

1. Mobiliteitsplan;
  - Het mobiliteitsplan is in december 2022 door de raad vastgesteld. De voorbereiding voor de acties uit dit plan loopt op schema. Bij de uitvoering zorgen we voor goede en tijdige informatie naar omwonenden bij de start en tijdens de werkzaamheden. We betrekken verkeer en de doorstroom in de gemeente Someren bij regionale overleggen en plannen. Onderhoud voeren we integraal uit volgens het principe "werk-met-werk maken". Hierdoor werken we sneller, met minder kosten en maar één keer overlast.
2. Integraal kostendekkingsplan openbare ruimte;
  - Dit plan is op 2 maart 2023 door de raad vastgesteld.

Speerpunt 1.5: Duurzaamheid, natuur, milieu en energie

Portefeuillehouder:

Willem van Doorn

Wat willen we bereiken?

Someren wil in 2050 energieneutraal zijn, waarbij duurzaamheid, natuur en milieu als integraal onderdeel verankerd zijn in het beleid.

Wat is de stand van zaken?

1. Procesondersteuning agrarische sector;
  - Het college van B&W heeft het plan van aanpak voor de procesondersteuning agrarische sector vastgesteld. Inmiddels is een agrarisch bedrijfscontactfunctionaris gestart met haar werkzaamheden. Zij gaat als aanspreekpunt voor agrarische ondernemers functioneren.
2. (Regionaal) publiek ontwikkelbedrijf;
  - Er is een vacature opgestart om deze actie op te pakken.
3. We stellen de "Natuurvisie gemeente Someren" op en voeren deze uit;
  - De voorbereidingen voor een initiatiefvoorstel zijn gestart. De planning is dat in 2024 hierover een voorstel naar de raad komt.
4. We sluiten aan bij het "Schone lucht akkoord";
  - De provincie gaat gemeenten ondersteunen om tot aansluiting te komen. Voor de voortgang zijn we hier afhankelijk van.
5. Energietransitie;
  - Met het besluit van de raad om aan te sluiten bij het regionale isolatieproject "De Groene Zone isoleren" is een belangrijke stap gezet naar een energieneutraal en gasloos Someren in 2050.

Programma 2. Sociaal Domein

Speerpunt 2.1 Leefbaarheid, welzijn en gezondheid

Portefeuillehouder:

Louis Swinkels, Koert Kusters, Willem van Doorn

Wat willen we bereiken?

Leefbare en levendige dorpskernen. Het stimuleren van gezondheid, sport en bewegen, cultuurparticipatie, en het versterken van de sociale basis.

Wat is de stand van zaken?

1. Met lokale partijen (dorpsraden) richten we participatiegroepen op t.b.v. Kermissen, Dorpsfeesten en Evenementen (KDE);
  - Door het prioriteren van andere werkzaamheden is dit actiepoint nog niet opgepakt. De planning is om na het evenementenseizoen met deze actie te starten.
2. We voeren een onderzoek uit naar knelpunten bij mantelzorgers;
  - De voorbereidingen voor het onderzoek zijn getroffen.
3. We stellen een integrale aanpak sociaal domein op in het kader van de SPUK voor 17 domeinen;
  - We hebben een integraal document opgesteld voor de aanvraag van de Specifieke Uitkering (SPUK) en de aanvragen zijn inmiddels ingediend.
4. We actualiseren het Werkplan sociaal domein;
  - Het werkplan Sociaal domein 4.0 wordt in het vierde kwartaal 2023 voorgelegd aan de raad. In deze nieuwe versie worden afgeronde onderdelen geëvalueerd, van lopende onderdelen een stand van zaken gegeven en nieuwe onderdelen geïnitieerd.
5. We nemen maatregelen om de volksgezondheid te bevorderen;
  - Diverse maatregelen worden in 2023 voorbereid en uitgevoerd.

Speerpunt 2.2 Werk en inkomen

Portefeuillehouder:

Willem van Doorn

Wat willen we bereiken?

Alle inwoners kunnen maximaal meedoen.

Wat is de stand van zaken?

1. We verkrijgen inzicht in de groep tussen 120% en 130% van de bijstandsnorm, om te beoordelen of de doelgroep voor de regeling Meedoen, Individuele Inkomenstoeslag en bijzondere bijstand moet worden verhoogd van 120% naar 130% van de bijstandsnorm;
  - Dit onderzoek wordt in het derde kwartaal 2023 opgestart.
2. Samen met de GR Peelgemeenten en de deelnemende gemeenten harmoniseren op het gebied van de minimaregelingen;
  - Er heeft een regionale raadsbijeenkomst plaatsgevonden voor de deelnemende gemeenten.
3. Adequate monitoring en zo snel mogelijk hulp bieden bij beginnende schulden;
  - De vroegsignalering voor beginnende schulden is ingericht en loopt naar tevredenheid.
4. Maatwerkregeling energietoeslag uitvoeren en evalueren;
Deze actie is in uitvoering. De evaluatie is aan het DB van de GR Peelgemeenten voorgelegd.

Speerpunt 2.3 Onderwijs

Portefeuillehouder:

Willem van Doorn

Wat willen we bereiken?

We zorgen voor passend onderwijs om de kansengelijkheid van jongeren te bevorderen. We verbeteren het onderwijs door te zorgen voor goede huisvesting van onze scholen.

Wat is de stand van zaken?

1. We starten een integrale verkenning op naar mogelijke locaties nieuwbouw Leerrijk (MFA);
  - Er hebben diverse ambtelijke en ambtelijk/bestuurlijke integrale verkenningen naar mogelijke locaties voor de nieuwbouw van Leerrijk plaats gevonden. Ook heeft er overleg plaatsgevonden met Prodas. Aannemelijk is dat de huidige locatie ook de meest geschikte is voor de realisatie van een nieuwe school.
  - Met de toekenning van een extra krediet voor de (ver)bouw van het Varendonck College kan de dringend noodzakelijke/gewenste unilocatie daadwerkelijk worden gerealiseerd. In de 2e helft van 2023 zal de (ver)bouw starten.
  - De uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) verloopt volgens plan. Gelet op de aanbesteding van het Varendonck College stellen we vast dat het beschikbare budget voor de realisatie van het IHP fors onvoldoende is.
  - De nieuwbouwplannen voor 't Rendal hebben vertraging opgelopen. In de 2e helft van 2023 zullen de plannen voor de nieuwe school daadwerkelijk worden afgerond zodat in de loop van 2024 met de feitelijk bouw kan worden gestart.

Zijn er nog extra kosten?

Voor de uitvoering van het IHP zullen extra middelen nodig zijn.

Speerpunt 2.4 Cultureel erfgoed

Portefeuillehouder:

Willem van Doorn

Wat willen we bereiken?

Onze cultuurhistorie en -erfgoed is beschermd en in stand gehouden.

Wat is de stand van zaken?

1. We behouden monumentale panden en herbestemmen deze i.p.v. nieuwbouw plegen;
2. We borgen monumenten, beschermde dorps- en landschapsgezichten;
3. Waardevol monumentaal groen en cultuurhistorische waarden prioriteren we;
  - De bovenstaande acties moeten nog opgestart worden.
4. Laanstructuren en de authentieke ingangswegen houden we in stand;
  - Deze actie is onderdeel van het reguliere werk.
5. We zetten een cultureel erfgoednetwerk op;
  - Deze actie is opgestart.

Zijn er nog extra kosten?

Mogelijk komt voor het onderdeel 5 een voorstel met de vraag voor extra middelen.

Programma 3. Bedrijfsvoering

Speerpunt 3.1 Bestuurskracht

Portefeuillehouder:

Dilia Blok

Wat willen we bereiken?

We willen een krachtige, zelfstandige gemeente blijven die in staat is om de maatschappelijke opgaven op een goede manier te vervullen.

Wat is de stand van zaken?

1. We stellen een plan van aanpak op met aandacht voor de ontwikkeling van de gemeentelijke organisatie, het versterken van de financiële positie en samenwerking in de regio met inwoners en maatschappelijke organisaties;
  - In het eerste halfjaar 2023 is het plan van aanpak opgesteld en vastgesteld om de belangrijkste aandachtspunten uit het bestuurskrachtonderzoek aan te pakken.
2. We voeren het plan van aanpak uit;
  - Uitvoering zal vanaf het derde kwartaal 2023 opgepakt worden.

Speerpunt 3.2 Personeel

Portefeuillehouder:

Willem van Doorn

Wat willen we bereiken?

We willen in 2026 de beste werkgever van Nederland (World-class Workplace) zijn in de categorie gemeenten onder 50.000 inwoners.

Wat is de stand van zaken?

1. We voeren het organisatie-ontwikkelplan 2023 'Voor elkaar!' uit: hierbij is aandacht voor het geheel, van structuur tot en met cultuur;
  - Het Organisatieontwikkelplan Voor elkaar! is vastgesteld.
  - Aan de ondernemingsraad is advies gevraagd over de belangrijke structuurwijziging van de organisatie.
  - Het cultuurprojectplan Met elkaar! is eveneens gereed. In dit plan is beschreven hoe medewerkers en leidinggevenden in 2023 aan de slag gaan met onze cultuur.
  - Op 8 juni heeft de 1e medewerkersbijeenkomst plaats gevonden.
  - Kop-Koffie: medewerkers praten met de gemeentesecretaris over het ambtelijk-bestuurlijk samenspel.
  - POST: via een periodieke nieuwsbrief worden medewerkers op de hoogte gehouden van de organisatie ontwikkelingen.

2. We actualiseren het loongebouw om onder andere onze positie op de arbeidsmarkt te versterken;

Dit is integraal onderdeel van de organisatieontwikkeling. De afronding van dit actiepunt is voorzien in het 4e kwartaal 2023.

3. We vergroten de bestuurlijke- en ambtelijke weerbaarheid;

Als onderdeel van dit actiepunt is in juni samen met Asten en de Taskforce-RIEC de week van de weerbaarheid gehouden.

4. We stellen een plan van aanpak op om de ambitie 'beste werkgever van Nederland' te realiseren;

Dit actiepunt wordt vanaf het vierde kwartaal 2023 opgepakt.

Zijn er nog extra kosten?

Het budget voor de organisatieontwikkeling is opgenomen in de kadernota 2024 en het definitieve voorstel wordt aangeboden voor de raad van september.

Speerpunt 3.3 Optimale dienstverlening

Portefeuillehouder:

Dilia Blok

Wat willen we bereiken?

Inwoners en ondernemers krijgen de juiste informatie en producten.

Wat is de stand van zaken?

1. Vaststellen en uitvoeren dienstverleningsconcept;
  - De Dienstverleningsvisie is vastgesteld (eind 2022/begin 2023).
  - De projectopdracht voor het dienstverleningsconcept is opgesteld. Na vaststelling van deze projectopdracht door het college van B&W wordt het dienstverleningsconcept opgesteld. De uitvoering is gepland vanaf 2024.

Speerpunt 3.4 Financiën

Portefeuillehouder:

Koert Kusters

Wat willen we bereiken?

De gemeentefinanciën zijn meerjarig, structureel in balans.

Wat is de stand van zaken?

1. We zorgen ervoor dat de gemeentefinanciën in de toekomst in balans blijven;
  - De kadernota 2024 laat voor 2024 en 2025 een structureel positief resultaat zien. De jaren 2026 en 2027 zijn echter negatief. Dit is een landelijke trend. Inmiddels heeft de VNG een oproep geplaatst aan de gemeenten om dit expliciet zichtbaar te maken, zodat een signaal afgegeven wordt aan het kabinet.
2. We stellen een nieuwe legesverordening en tarieventabel op in het kader van de omgevingswet;
  - De voorbereidingen zijn gestart om te zorgen dat besluitvorming door de raad kan plaatsvinden in december.
3. We nemen de risicoparagraaf eenduidig op in de begroting (BNG lening, scenario's als de lening wordt afgelost);
  - In het tweede halfjaar 2023 onderzoeken we hoe we negatieve gevolgen van de aflossing van de achtergestelde lening kunnen minimaliseren.
4. We evalueren de Toeristenbelasting;
  - De evaluatie wordt in het tweede halfjaar 2023 uitgevoerd.

Speerpunt 3.5 Communicatie en participatie

Portefeuillehouder:

Dilia Blok

Wat willen we bereiken?

Tijdig en accuraat Informeren van onze inwoners over objectieve besluitvorming.

Wat is de stand van zaken?

- 1 We verbeteren de informatievoorziening naar de inwoners over vergaderingen van de gemeenteraad;
  - Na afloop van elke raadsvergadering verschijnt de raadscommunicatie in 't Contact en op de website.

- 2 We verbeteren de communicatie (meer doelgroep gericht, eigentijds instrumentarium, etc.);
  - Het Plan van aanpak is gereed. Verdere uitwerking en uitrol vindt plaats in het tweede halfjaar.

- 3 Bevorderen van de participatiegraad;
  - Wordt in alle participatietrajecten meegenomen.

3. Financiële positie

Inleiding

Het voordelige resultaat van de Zomernota bedraagt € 414.000. Aan de Raad wordt toestemming gevraagd om reeds toegekende budgetten te muteren conform het Financieel overzicht.

In het Financieel overzicht zijn de belangrijkste mutaties met toelichting opgenomen.

Uitgangspunten Zomernota

1. Als peildatum, voor de financiële cijfers, is uitgegaan van de situatie per 1 juni 2023.
2. In de actualisatie zijn de raadsbesluiten tot en met de maand mei verwerkt.
3. Ten tijde van het opstellen van deze zomernota hebben we de meicirculaire 2023 ontvangen. De cijfers uit de meicirculaire zijn opgenomen bij de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Onder het hoofdstuk Diverse ontwikkelingen is een toelichting op de Algemene uitkering inclusief de meicirculaire opgenomen.
4. Salarisontwikkelingen zijn opgenomen volgens de vastgestelde CAO.

Exploitatiesaldo Begroting

In de primaire begroting 2023 is melding gemaakt van een positief saldo van € 414.000.

Het resultaat van de Zomernota bedraagt ook (afgerond) € 414.000 voordelig. Rekening houdende met de resultaten van de Zomernota en de reeds vastgestelde begrotingswijzigingen komt het exploitatiesaldo voor 2023 uit op € 223.000 voordelig.

€ 308.000 heeft betrekking op structurele taken (nadelig) en € 722.000 op mutaties met een incidenteel karakter (voordelig).

In onderstaande tabel is het verloop van het saldo opgenomen.

Bedragen x € 1.000

Boekjaar 2023	Exploitatiesaldo		Waarvan Incidenteel		Waarvan Structureel	
	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Nadelig
Primaire begroting (vastgesteld d.d. 3 november 2022)	414		163		251	
Begrotingswijzigingen t/m mei		605		410		195
Exploitatiesaldo na wijzigingen		191		247	56	
Zomernota	414		722			308
Exploitatiesaldo na zomernota	223		475			252

Financieel overzicht

In onderstaand financieel overzicht wordt per programma, onderverdeeld per taakveld, het verloop getoond van de wijzigingen in het boekjaar 2023.

+ bedragen zijn hogere uitgaven / lagere inkomsten (nadeel)

- bedragen zijn lagere uitgaven / hogere inkomsten (voordeel)

Bedragen x 1.000

01	Fysiek domein	Primair	Begr. Wijz.	ZN Mutatie	Totaal
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.239		68	1.307
1.2	Openbare orde en veiligheid	977	32	37	1.046
2.1	Verkeer en vervoer	3.397	283	13	3.693
3.1	Economische ontwikkeling	239	599		838
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-202			-202
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-13			-13
3.4	Economische promotie	151	380	4	536
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.608	514		2.122
7.2	Riolering	-781	91		-690
7.3	Afval	-542	-5	-11	-558
7.4	Milieubeheer	1.317	238	131	1.686
8.1	Ruimte en leefomgeving	274	1.556	-248	1.582
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven terr.)	89		946	1.036
8.3	Wonen en bouwen	-235	205	174	144
RESERVEP1	Mutaties reserves programma 01	-219	-2.085	-780	-3.084
		7.299	1.809	335	9.443
02	Sociaal domein	Primair	Begr. Wijz.	ZN Mutatie	Totaal
4.2	Onderwijshuisvesting	718	-100	15	633
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	602	-6	2	598
5.1	Sportbeleid en Activering	382	86		468
5.2	Sportaccommodaties	709	7	-126	590
5.3	Cult, presentatie, -productie en -partic.	273	9	-2	280
5.4	Musea	30			30
5.5	Cultureel erfgoed	81		-3	79
5.6	Media	401		-8	393
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.282	292	-621	1.953
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.307	196	29	2.532
6.3	Inkomensregelingen	1.932	93	615	2.640
6.4	WSW en beschut werk	1.519			1.519
6.5	Arbeidsparticipatie	307		-130	177

6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	536		228	764
6.71A	Hulp bij het huishouden (Wmo)	1.473		108	1.581
6.71B	Begeleiding (Wmo)	1.236		-492	744
6.71C	Dagbesteding (Wmo)			419	419
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	740		246	986
6.72B	Jeugdhulp behandeling	879		-247	632
6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	24		544	568
6.72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig				
6.73A	Pleegzorg			53	53
6.73B	Gezinsgericht	280		-133	147
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	1.149		-888	261
6.74A	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	18		-18	
6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	53		308	361
6.74C	Gesloten plaatsing	71		75	146
6.81A	Beschermde wonen (Wmo)	18	-18		
6.81B	Maatschappelijk- en vrouwenopvang (Wmo)		50		50
6.82A	Jeugdbescherming	235		-93	142
6.82B	Jeugdreclassering	6		17	23
7.1	Volksgezondheid	849	-42	75	882
RESERVEP2	Mutaties reserves programma 02	-317	-690	-304	-1.311
		18.794	-122	-332	18.340
03	Bedrijfsvoering	Primair	Begr. Wijz.	ZN Mutatie	Totaal
0.1	Bestuur	1.236	30	59	1.325
0.11	Resultaat van de rekening van B&L		214		214
0.2	Burgerzaken	632		72	704
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-48	5		-43
0.4	Overhead	6.650	960	439	8.049
0.5	Treasury	-975	10	66	-900
0.61	OZB-woningen	-2.991		20	-2.971
0.62	OZB niet-woningen	-1.364		9	-1.355
0.64	Belastingen overig	-111		2	-110
0.7	Algemene uitkering & overige uitkeringen	-31.685	-493	-1.174	-33.352
0.8	Overige baten en lasten	2.210	-1.406	-116	688
0.9	Vennootschapsbelasting	513			513
999	Hulpkostenplaatsen			190	190
RESERVEP3	Mutaties reserve programma 03	-575	-402	18	-959
		-26.507	-1.082	-416	-28.006
	Resultaat	-414	605	-414	-223

Toelichting per taakveld

Uitsluitend de taakvelden waarin mutaties hebben plaatsgevonden worden toegelicht. In de toelichtingen zijn de bedragen afgerond op € 1.000.

Afwijkingen kleiner dan € 10.000 worden in principe niet apart toegelicht maar opgenomen onder overige mutaties.

Programma 1 Fysiek domein

Taakveld		Verklaring mutaties	Bedrag	V/N
1.1	1	Bijstelling bijdrage regionale brandweer als gevolg van hogere inflatie	59.000	N
	2	DVO veiligheid 2023 Asten, betreffende inhuur van personeel; doorrekening CAO en vervanging ziekte	9.000	N
1.2	1	DVO veiligheid 2023 Asten, betreffende inhuur van personeel; doorrekening CAO en vervanging ziekte	26.000	N
	2	Overige mutaties.	11.000	N
2.1	1	Per 1-1-2023 neemt de jaarlijkse dotatie aan de voorziening onderhoud wegen toe als gevolg van het prijspeil (CBS index GWW). Er is namelijk sprake van een stijging van het prijspeil (per 1-1-2022) ad 9,61%. Het prijspeil per 1-1-2022 was het uitgangspunt voor het - in het voorjaar - 2023 door de raad vastgestelde kostendekkingsplan.	102.000	N
	2	Om de biodiversiteit te stimuleren, wordt voor het maaien de methode "sinusmaaien" gehanteerd. Deze methode levert een jaarlijkse besparing van de maaikosten op.	26.000	V
	3	Omdat vanaf 2023 de energiebelasting van de geclusterde aansluitingen - waaronder de Openbare Verlichting- middels voorschot betaald moet gaan worden, leidt dit tot een extra uitgave in 2023.	28.000	N
	4	Meerkosten gladheidsbestrijding over de maanden januari, februari en maart 2023.	15.000	N
	5	Er zullen minder uitgaven noodzakelijk zijn voor wegbeplanting in 2023.	20.000	V
	6	Herberekening/onderuitputting kapitaallasten (zie hfd 6)	86.000	V
3.4	1	Eind 2022 is de belastingheffing Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Centrum-Someren ingesteld. De belastingheffing daarvan verloopt via BSOB.	52.000	V
	2	De ontvangen belasting Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Centrum-Someren wordt doorbetaald aan de BIZ vereniging Centrum-Someren.	52.000	N
	3	Overige mutaties.	4.000	N
5.7	1	Er wordt een niet geraamde subsidie ten behoeve van de oorlogsfilm Burgemeestermoord verstrekt.	10.000	N
	2	Er zijn in 2023 extra uitgaven noodzakelijk ten behoeve van de natuurterreinen.	15.000	N
	3	Overige mutaties.	7.000	N
	4	Herberekening/onderuitputting kapitaallasten (zie hfd 6)	32.000	V
7.2	1	Omdat vanaf 2023 de energiebelasting van de geclusterde aansluitingen - waaronder de rioolgemalen en drukriolen vallen - middels voorschot betaald moet gaan worden, leidt dit tot een extra uitgave.	22.000	N
	2	Vervangen pompen van drukriolen.	35.000	N
	3	Hogere bijdrage aan BSOB als gevolg van de eerste begrotingswijziging 2023	21.000	N
	4	Overige mutaties.	11.000	V
	5	Onttrekking voorziening GRP vanwege de hiervoor beschreven 4 mutaties	67.000	V

7.3	1	Lagere bijdrage aan BSOB als gevolg van de eerste begrotingswijziging 2023 (zie taakveld 0.10)	10.000	V
	2	Overige mutaties	1.000	V
7.4	1	Eenmalige bijdrage om het weerstandsvermogen van de ODZOB weer op peil te brengen	25.000	N
	2	Structurele extra bijdrage aan de GR ODZOB conform herziene ontwerpbegroting 2023	106.000	N
	3	Rijksmiddelen voor uitvoering van klimaat- en energiebeleid.	368.000	V
	4	Extra (personeels-)kosten i.v.m. werkzaamheden klimaat- en energiebeleid.	368.000	N
8.1	1	Ontvangsten derden bijdrage Biofonds, worden gestort in reserve (zie taakveld 0.10)	80.000	V
	2	Subsidiereregeling sanering varkenshouderijen, van de 8 verzoeken zijn er 7 afgehandeld. De bijdrage is € 25.000 per aanvraag.	175.000	V
	3	Overige mutaties	7.000	N
8.2	1	Grondruil Gemeente Someren - Waterschap Aa en Maas - en derden. De opbrengst wordt gestort in de Reserve grondbedrijf (zie taakveld 0.10)	153.000	V
	2	Aankoop 2 percelen grond nabij Groenstraat / Berkeindje Lierop, t.b.v. nieuw op te zetten grondexploitatieplan, vaststelling verwacht najaar 2023. Voorlopige dekking uit reserve grondbedrijf, na vaststelling kunnen de gronden worden ingebracht bij het nieuwe exploitatieplan. (zie taakveld 0.10)	1.099.000	N
8.3	1	De te ontvangen bouwleges blijven achter bij de raming.	174.000	N
0.10	1	Reserve buitengebied in ontwikkeling, storting ontvangen bijdragen (zie taakveld 8.1)	80.000	N
	2	Reserve grondbedrijf: storting opbrengst grondruil (zie taakveld 8.2)	153.000	N
	3	Reserve Corona-gelden: de geraamde onttrekking vervalt omdat de reserve per 1-1-2023 reeds nihil was.	14.000	N
	4	Reserve egalisatie afval: de bijdrage aan de BSOB is o.b.v. 1e BW lager, hetgeen leidt tot een storting in de reserve) (zie taakveld 7.3)	10.000	N
	5	Reserve kapitaallasten: Herberekening/onderuitputting kapitaallasten (zie hfd 6)	62.000	N
	6	Reserve grondbedrijf voorlopige dekking aankoop 2 percelen grond nabij Groenstraat / Berkeindje Lierop, t.b.v. nieuw op te zetten grondexploitatieplan, vaststelling verwacht najaar 2023. Na vaststelling kunnen de gronden worden ingebracht bij het nieuwe exploitatieplan. (zie taakveld 8.2)	1.099.000	V
		Totaal programma 1	335.000	N

Programma 2 Sociaal domein

Zorgkosten GR Peelgemeenten

Afgelopen jaren werd bij het jaarwerk een onderschrijding van de zorgkosten op WMO en Jeugd gerealiseerd die niet was verwerkt/aangepast in de begroting. Binnen onze Gemeente werden immers de zorgkosten van de GR Peelgemeenten (WMO/Jeugd/BMS) tussentijds niet bijgesteld. Deze afspraak was gebaseerd op het feit dat de prognoses van Peelgemeenten niet voldoende betrouwbaar waren. De laatste twee jaar zijn de prognoses echter steeds betrouwbaarder geworden. De realisatie van 2022 laat dit ook zien.

In het kader van 'realistisch ramen' is deze afspraak door de portefeuillehouder herzien. Daarmee sluiten de tussentijdse rapportages van GR Peelgemeenten beter aan bij onze begroting.

De GR Peelgemeenten heeft, op basis van de Q2 rapportage, de prognose voor 2023 aangepast. Deze aanpassing is verwerkt in de zomernota. Per taakveld zijn de mutaties opgenomen in de zomernota.

De mutaties zijn enerzijds het gevolg van ontwikkelingen in vraag/aanbod op het betreffende taakveld en anderzijds ook een herverdeling als gevolg van nieuwe taakvelden. In 2022 zijn de taakvelden van het Sociaal Domein gewijzigd waardoor nu alsnog een herverdeling van het ene taakveld naar het andere taakveld plaatsvindt.

Hieronder volgt een totaal overzicht.

Onderdeel	Begroot	Prognose	Mutatie	V/N
WMO	3.351	3.592	241	N
Jeugdzorg	3.526	3.391	-135	V
BMS	560	1.169	609	N
Totaal	7.437	8.152	715	N

Bedragen * € 1.000

- De verhoging van de lasten met € 715.000 heeft met name betrekking op de eenmalige energietoeslag die in 2023 nog wordt uitgekeerd maar nog niet in de primaire begroting was opgenomen, totaal € 727.000.

Vanuit het Rijk hebben we in 2022 (bij de Decemercirculaire 2022) al gedeeltelijk hiervoor middelen ontvangen. Bij de Septemercirculaire 2023 wordt een aanvullende uitkering verwacht, welke nu al wel geraamd is.

- Op WMO wordt een stijging van de zorgkosten verwacht als gevolg van een stijging in aanwas en stijging in lonen- en prijzen.

Taakveld		Verklaring mutaties	Bedrag	V/N
4.2	1	Herberekening/onderuitputting kapitaallasten (zie hfd 6)	10.000	N
	2	Overige mutaties	5.000	N
4.3	1	Rijksvergoeding: NPO Middelen 2023 (Aanpak Coronavertragingen)	92.000	V
	2	Inzet NPO Middelen 2023	92.000	N
	3	Uitbreiding uren leerplichtwet	4.000	N
	4	Overige mutaties	3.000	V
5.2	1	Ontvangst SPUK SPORT	144.000	V
	2	Overige mutaties	8.000	N
	3	Herberekening/onderuitputting kapitaallasten (zie hfd 6)	10.000	N
5.3	1	Overige mutaties	2.000	V
5.5	1	Overige mutaties	3.000	V
5.6	1	Overige mutaties	8.000	V
6.1	1	Ophogen bijdrage MFA De Ruchte als gevolg van leegstand	16.000	N
	2	Stijging kosten voor controle kinderopvang als gevolg van de verplichting om jaarlijks 50% van alle opvang te controleren.	6.000	N
	3	ontvangst SPUK voor opvang ontheemden Oekraïne vanuit het Rijk	2.575.000	V
	4	Bekostiging opvang ontheemden Oekraïne	1.828.000	N

	5	Herberekening/onderuitputting kapitaallasten (zie hfd 6)	100.000	N
	6	Overige mutaties	4.000	N
6.2	1	Stijging uitvoeringskosten GR Peelgemeenten o.b.v. 1e begrotingswijziging, dit heeft betrekking op loon- en prijsindex	21.000	N
	2	Overige mutaties	8.000	N
6.3	1	Uitbetaling incidentele energietoeslag in 2023 door GR Peelgemeenten	727.000	N
	2	Aanpassing zorgkosten BMS op basis van aangepaste prognose GR Peelgemeenten Q2 rapportage 2023	113.000	V
	3	Overige mutaties	1.000	N
6.5	1	Ontvangst SPUK Wet inburgering	208.000	V
	2	Trajectkosten Wet inburgering	78.000	N
6.6	1	In de kadernota voor 2024 is opgenomen dat deze afdracht op basis van realiteit wordt aangepast. De afgelopen jaren blijven de werkelijke CAK afdrachten achter bij de geraamde afdrachten. Dit geldt ook voor 2023.	28.000	N
	2	Aanpassing zorgkosten WMO (maatwerkvoorzieningen) op basis van aangepaste prognose GR Peelgemeenten Q2 rapportage 2023	200.000	N
6.71A	1	Aanpassing zorgkosten WMO (Hulp bij het Huishouden) op basis van aangepaste prognose GR Peelgemeenten Q2 rapportage 2023	108.000	N
6.71B	1	Aanpassing zorgkosten WMO (Begeleiding) op basis van aangepaste prognose GR Peelgemeenten Q2 rapportage 2023	492.000	V
6.71C	1	Aanpassing zorgkosten WMO (Dagbesteding) op basis van aangepaste prognose GR Peelgemeenten Q2 rapportage 2023	419.000	N
6.72A	1	Aanpassing zorgkosten Jeugd (Begeleiding) op basis van aangepaste prognose GR Peelgemeenten Q2 rapportage 2023	246.000	N
6.72B	1	Aanpassing zorgkosten Jeugd (Behandeling) op basis van aangepaste prognose GR Peelgemeenten Q2 rapportage 2023	247.000	V
6.72C	1	Aanpassing zorgkosten Jeugd (Onderwijs/vervoer) op basis van aangepaste prognose GR Peelgemeenten Q2 rapportage 2023	544.000	N
6.73A	1	Aanpassing zorgkosten Jeugd (Pleegzorg) op basis van aangepaste prognose GR Peelgemeenten Q2 rapportage 2023	53.000	N
6.73B	1	Aanpassing zorgkosten Jeugd (Woonvormen) op basis van aangepaste prognose GR Peelgemeenten Q2 rapportage 2023	133.000	V
6.73C	1	Aanpassing zorgkosten Jeugd (Systeemaanbieders) op basis van aangepaste prognose GR Peelgemeenten Q2 rapportage 2023	888.000	V
6.74A	1	Aanpassing zorgkosten Jeugd (Jeugdhulp ambulante) op basis van aangepaste prognose GR Peelgemeenten Q2 rapportage 2023	18.000	V
6.74B	1	Aanpassing zorgkosten Jeugd (Crisis/GGZ verblijf) op basis van aangepaste prognose GR Peelgemeenten Q2 rapportage 2023	308.000	N
6.74C	1	Aanpassing zorgkosten Jeugd (Jeugdhulp met gesloten verblijf) op basis van aangepaste prognose GR Peelgemeenten Q2 rapportage 2023	75.000	N
6.82A	1	Aanpassing zorgkosten Jeugd (Jeugdbescherming) op basis van aangepaste prognose GR Peelgemeenten Q2 rapportage 2023	93.000	V
6.82B	1	Aanpassing zorgkosten Jeugd (Jeugdreclassering) op basis van aangepaste prognose GR Peelgemeenten Q2 rapportage 2023	17.000	N
7.1	1	Stijging gemeentelijke bijdrage aan de GGD op basis van de 1e begrotingswijziging	75.000	N
0.10	1	Algemene reserve vrij besteedbaar: In 2022 is er bij de Decemercirculaire geld ontvangen voor de uitbetaling van het 1e deel van de energietoeslag 2023. Deze ontvangst is bij de jaarrekening 2022 gestort in de Algemene reserve vrij besteedbaar en wordt voor de uitbetaling in 2023, nu onttrokken uit deze reserve.	357.000	V
	2	Storting in reserve monumenten	3.000	N
	3	Reserve kapitaallasten: Herberekening/onderuitputting kapitaallasten (zie hfd 6)	50.000	N
		Totaal programma 2	-332.000	V

Programma 3 Bedrijfsvoering

Taakveld		Verklaring mutaties	Bedrag	V/N
0.1	1	Aanloopkosten inrichting rekenkamer	7.000	N
	2	Stijging lasten verzekeringen College als gevolg van indexatie en extra kosten door ProAmbt	17.000	N
	3	Formatie uitbreiding Griffie	9.000	N
	4	Incidentele studiekosten college	10.000	N
	5	Beveiligingskosten college: deze raming was opgenomen in de begroting 2022 maar de kosten vallen in 2023	8.000	N
	6	Overige mutaties	8.000	N
0.2	1	Extra kosten verkiezingen provinciale staten en waterschappen in maart 2023	15.000	N
	2	Software kosten: prijsindexatie en aanschaf Samen Veilig en I-raad-plegen	14.000	N
	3	Extra verkiezingen tweede kamer 22 november 2023	40.000	N
	4	Overige mutaties	3.000	N
0.4	1	In 2022 is Motion Pro aangeschaft, software voor de personeels-administratie. De jaarlijkse abonnementskosten zijn nog niet begroot	13.000	N
	2	De raming op de WKR NW verplichte voorzieningen (in het kader van Arboret) is voor dit jaar niet toereikend	10.000	N
	3	In 2022 zijn betaalde dagen van de Bizob (inkoop) niet benut en doorgezet naar 2023. Dit leidde tot een voordeliger resultaat bij de jaarrekening 2022. De begroting van 2023 wordt met hetzelfde bedrag opgehoogd, daar de kosten in 2023 gemaakt worden.	43.000	N
	4	In 2022 is op inkoop een budget overgezet van de kostensoort detachering (personeel Asten), dit is echter niet structureel doorgevoerd. Dit wordt nu hersteld, daar we deze uren nu van BIZOB afnemen.	17.000	N
	5	Stijging bijdrage gemeentelijke regeling ICT-NML op basis van de 1e begrotingswijziging	32.000	N
	6	Stijging onvoorziene kosten voorlichting (licenties Klinkende Taal, Beeldbank en een laptop)	10.000	N
	7	budgettair neutrale overboeking van taakveld 0.8 naar 0.4 voor personele lasten	102.000	N
	8	Nabetaling abonnementen mobiele telefonie aan Asten over 2019-2023	10.000	N
	9	Dotatie voorziening verlofsparen	10.000	N
	10	Overige mutaties	19.000	N
	11	Herberekening/onderuitputting kapitaallasten (zie hfd 6)	173.000	N
0.5	1	Rente kortlopende kasgeldleningen	46.000	N
	2	Verlaging erfpachtopbrengsten door jaarlijkse aflossing	20.000	N
0.61	1	Stijging bijdrage gemeentelijke regeling BSOB conform 1e begrotingswijziging	20.000	N
0.62	1	OZB eigenaren niet woningen	10.000	N
0.7	1	Algemene uitkering bijstelling Meicirculaire en stelpost energietoelage. Zie ook Hoofdstuk 4 Diverse ontwikkelingen, onderdeel Algemene uitkering.	1.174.000	V
0.8	1	Budgettair neutrale overboeking salarisbudgetten tussen teams	3.000	N
	2	Inzet stelpost personele lasten CAO Verhoging 2023	106.000	V
	3	Bij ramen budget ter vervanging van ziekte 2023	285.000	N
	4	Inzet stelpost ziektebudget, toekenning aan Team Vergunningen, zichtbaar op taakveld 999	95.000	V
	5	Inzet stelpost personele ontwikkelingen, deels op 0.4 en deels op Team Ruimtelijke ontwikkeling, zichtbaar op taakveld 999	200.000	V
	6	Overige mutaties	3.000	V

999	1	Inzet stelpost ziektebudget op Team Vergunningen	95.000	N
	2	Inzet stelpost personele ontwikkelingen op Team Ruimtelijke ordening	95.000	N
Reserves		Reserve kapitaallasten: Herberekening/onderuitputting kapitaallasten (zie hfd 6)	18.000	N
		Totaal programma 3	-416.000	V

4. Diverse ontwikkelingen

Algemene uitkering inclusief meicirculaire

Op basis van de Meicirculaire 2023 zijn voor 2023 de onderstaande mutaties opgenomen. De door het Rijk toegezegde vergoeding voor de Energietoelage wordt pas verwerkt in de Septembercirculaire 2023. De gemeente zal nu al uitkeringen verstrekken aan haar inwoners. Hiervoor wordt nu extra budget beschikbaar gesteld. Daarom nemen we nu ook een stelpost op voor de te ontvangen rijksbijdrage.

Accres en uitkeringsbasis	254	V
Aanpassingen eenheden uitkeringsbasis en uitkeringsfactor	165	N
WOZ-waarden mutaties	642	V
Flankerend beleid energiearmoede	29	V
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	23	V
Wet goed verhuurderschap	8	V
Taal voor ontheemden uit Oekraïne	18	V
Overige mutaties	6	N
Effect Meicirculaire 2023	803	V
Energietoelage	371	V
Totaal	1.174	V

De grootste wijzigingen worden hieronder toegelicht.

Accres

Sinds de Meicirculaire 2022 is het accres gesplitst in een volume- en een nominaal deel, waarbij het nominale deel ter compensatie is van bevolkingstoename en reëel accres. In de Meicirculaire 2023 zijn de LPO-accessen voor de jaren 2023 tot en met 2027 bijgewerkt en is sprake van een opwaartse bijstelling voor alle jaren.

Aanpassingen eenheden uitkeringsbasis en uitkeringsfactor

Voor de berekening van de hoogte van de te ontvangen algemene uitkering worden diverse eenheden als basis genomen. Omdat deze nog niet allemaal definitief zijn worden deze bij elke circulaire bijgesteld indien nodig. Daarnaast zijn de vergoedingen per eenheid aan bijstellingen onderhevig. Tenslotte wordt er een uitkeringsfactor gehanteerd om de totale beschikbare rijksvergoeding toe te rekenen aan de gemeenten, de uitkeringsfactor. Dit is een percentage waarmee het totaal van de hiervoor genoemde eenheden maal de vergoedingen ervan, bijgesteld wordt. Ten opzichte van de Decemercirculaire geeft dit een nadeel van € 165.000.

WOZ-waarden mutaties

Op basis van de laatst bekende waarderingsresultaten van het onroerend goed en de landelijke norm voor de verwachte landelijke opbrengsten wordt de algemene uitkering gekort voor de mogelijke ruimte die de gemeente heeft om haar OZB belasting opbrengsten te verhogen.

Door de verlaging van met name de WOZ waarden niet-woningen gebruikers daalt de mogelijkheid om extra inkomsten te generen. Hierdoor wordt de korting op de algemene uitkering verlaagd.

Dit resulteert tot een voordeel voor de Gemeente Someren van € 642.000.

5. Ontwikkelingen paragrafen

Inleiding ontwikkelingen paragrafen

Conform de BBV zijn in de Programmabegroting 2023 - 2026 paragrafen opgenomen. Doel van de paragrafen is de raad een instrument te geven om de beleidskaders van deze diverse onderdelen vast te stellen en om de uitvoering te kunnen controleren.

In deze zomernota worden enkel nieuwe ontwikkelingen inzake de paragrafen toegelicht.

Paragraaf: Onderhoud kapitaalgoederen

Onderhoud Riolering

In het kostendekkingsplannen is rekening gehouden met het prijspeil van 1-1-2022 voor onderhoud van 4%. De bedragen worden, als gevolg van prijsontwikkelingen, voor nu bijgesteld op basis van het prijspeil van 1-1-2023. Dit leidt tot een toename van 9,61% ten opzichte van de primaire begroting. Deze aanpassing heeft geen financiële gevolgen voor de exploitatie, want de extra kosten worden gedekt uit de Voorziening GRP (Gemeentelijk Riolerings Plan).

6. Kapitaallasten

Onderuitputting kapitaallasten

Van de investeringen worden de kapitaallasten structureel in de begroting opgenomen. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat de afschrijving start in het jaar na realisatie of ingebruikname. Er zijn echter investeringen die niet volgens planning gerealiseerd worden, waardoor niet gestart kan worden met afschrijven. Hierdoor ontstaat een incidenteel voordeel. Daarnaast kunnen er door afwijkingen (méér of minder kosten) op de geraamde investeringen voor- of nadelen in de kapitaallasten ontstaan.

Voor 2023 wordt verwacht dat de werkelijke kapitaallasten lager zullen zijn dan de geraamde. Het voordeel op de kapitaallasten door onderuitputting bedraagt € 270.981.

Van een aantal investeringen, worden de kapitaallasten echter geheel of / gedeeltelijk gedekt door onttrekkingen uit de reserve kapitaallasten. Lagere kapitaallasten van deze investeringen leiden automatisch tot een lagere onttrekking aan de reserve kapitaallasten. Dit geeft een nadeel op het exploitatiesaldo van € 80.985.

Per saldo toont de onderuitputting op kapitaallasten en de daarmee samenhangende onttrekkingen aan de reserve kapitaallasten voor 2023 een voordeel van € 189.996.

Bovenstaande heeft overigens geen gevolgen voor het uiteindelijke resultaat van de lopende projecten. Afwijkingen op het uiteindelijke resultaat worden gerapporteerd via de jaarrekening (afwikkeling kredieten).

Onderuitputting kapitaallasten 2023			
Nummer	Omschrijving	Vershil	V/N
1	Vervanging software uitvoering wettelijke archief taak	3.750	V
2	Vervanging meubilair	10.920	V
3	Vervanging vloerbedekking	5.600	V
4	Eenmalige transitiekosten ICT NML	8.113	V
5	Audio visuele installatie raadszaal (ten onrechte dubbel geraamd)	55.500	V
6	Aansch hekwerk herst. hagen hondenuitl.pl	2.719	N
7	Aanpak Boerenkamplaan	2.632	V
8	Herinrichting Kanaalstraat	3.322	N
9	Rehabilitatie Heikantstraat	2.264	V
10	Rehabilitatie Pasakker even / De Weerden	1.736	V
11	Rehabilitatie Bosselerstr +Munnekenplein	6.466	V
12	Rehabilitatie Hugterweg	1.375	V
13	Rehabilitatie Speelheuvel-straat en -plein /Vaarselstraat	4.703	V

14	Rehabilitatie Hoornmanstraat / klein deel Molsterstraat	4.108	V
15	Rehabilitatie Molsterstraat, Molenstraat en Molenhof	5.229	V
16	Rehabilitatie Geldestraat; alle verharding	4.051	V
17	SWO Someren: verharding	6.551	V
18	Maatregelen verkeersonderzoek Someren-Eind	2.109	N
19	Aanbrengen fietsstraat Boerenkamplaan-Sluisstaat	1.811	N
20	Rehabilitatie Mierloseweg	14.457	V
21	Rehab verh Kommerstr - V Liesh deel komm	1.010	V
22	Overige rehabilitaties 2022	36.459	V
23	Nieuwbouw basisschool 't Rendal	2.613	N
24	Aanpassing /uitbreiding Varendonck College Someren	10.500	V
25	Vervanging openb. groen kost.dek.plan	5.627	V
26	Vervanging speeltoestellen 2019-2022	11.519	V
27	Doorontwikkelen zaaksysteem	17.726	V
28	Vorbereiding.uitvoering Revitalisering Sluis XI	59.329	V
29	Rehabilitatie Nieuwendijk	2.553	V
30	Bijdrage verbetering maatregelen binnenklassen basisscholen	1.377	V
Totaal onderuitputting zonder dekking uit reserve kapitaallasten		270.981	V
27	Doorontwikkelen zaaksysteem	17.726	N
28	Vorbereiding.uitvoering Revitalisering Sluis XI	59.329	N
29	Rehabilitatie Nieuwendijk	2.553	N
30	Bijdrage verbetering maatregelen binnenklassen basisscholen	1.377	N
Nadeel door lagere onttrekking uit reserve kapitaallasten		80.985	N
Totaal saldo onderuitputting kapitaallasten		189.996	V

Herziening nota Vaste Activa

In 2022 is de nota vaste activa herzien en op 3 november 2022 heeft de Raad de "Nota vaste activabeleid gemeente Someren 2022" vastgesteld. In deze nota zijn enkele afschrijvings-termijnen gewijzigd. Vanaf 2023 gelden de nieuwe afschrijvingstermijnen en hierdoor zijn er in 2023 verschillen ontstaan in de geraamde kapitaallasten, doordat bij de primaire begroting is uitgegaan van de oude afschrijvingstermijnen.

Op gebouwen zijn de grootste nadelige verschillen ontstaan doordat de afschrijvingstermijnen naar beneden bijgesteld zijn. (Bijv. zie onderstaande tabel punt 3 Klimaatbeheersing gemeentehuis: Volgens de nieuwe afschrijvingstermijnen zou dit onderdeel in 2023 al geheel afgeschreven moeten zijn, hierdoor wordt de boekwaarde per 01-01-2023 in 2023 in één keer afgeschreven).

Door de gewijzigde afschrijvingstermijnen zullen de werkelijke kapitaallasten in 2023 hoger zijn dan de geraamde. Het totale nadeel op de kapitaallasten bedraagt € 435.240.

Van een aantal investeringen, worden de kapitaallasten geheel of / gedeeltelijk gedekt door onttrekkingen uit de reserve kapitaallasten. Lagere kapitaallasten van deze investeringen leiden automatisch tot een lagere onttrekking aan de reserve kapitaallasten. Dit geeft een nadeel op het exploitatiesaldo van € 48.820.

Per saldo tonen de mutaties op de kapitaallasten en de daarmee samenhangende onttrekkingen aan de reserve kapitaallasten als gevolg van de herziene nota Vaste Activa voor 2023 een nadeel van € 484.060.

Mutaties kapitaallasten 2023 n.a.v. herziene nota Vaste Activa			
Nummer	Omschrijving	Vershil	V/N
1	Verbouw/uitbreiding gemeentehuis	139.036	N
2	Aanpassen ruimtes gemeentehuis	5.024	N
3	Klimaatbeheersing gemeentehuis	125.695	N
4	Vervanging meubilair raadszaal /vergaderruimtes	6.277	N
5	Opknappen pand Wilhelminaplein 12	1.458	V
6	Renovatie openbare verlichting 2004	9.359	N
7	Renovatie openbare verlichting 2005	9.984	N
8	Renovatie openbare verlichting 2006	6.284	N
9	Renovatie openbare verlichting 2007	6.235	N
10	Renovatie openbare verlichting 2008	4.816	N
11	Renovatie openbare verlichting 2009	4.461	N
12	Renovatie openbare verlichting 2009	4.629	N
13	Rehabilitatie Kerkendijk	7.575	N
14	Herinrichting Steemertseweg	1.220	V
15	Heesvenstraat	3.191	N
16	Overige rehabilitaties 2020	4.197	N
17	Eerste inrichting openbare school	5.730	N
18	Stichting Lambertusschool	43.685	N
19	Integratieverbouwing St.Jozefschool Someren-Heide	10.271	N
20	Ingrijpend onderhoud St.Jozefschool Someren-Heide	5.772	N
21	Peuterspeelzaal Someren-Eind	2.080	V
22	Bouw nieuw openluchtwembad	53.933	V
23	Aanleg atletiekbaan (toplaag)	78.418	N
24	Aanleg atletiekbaan (onderbouw)	2.370	N
25	Bijdrage kleedlokalen SVSH De Plagge	4.667	N
26	Renovatie voetbalvelden	1.530	V
27	Renovatie trainingsveld	1.425	V

28	Aanleg kunstgras voetbal Potacker onderl	5.654	V
29	Aanleg kunstgras voetbalv S-Eind onderl	4.371	V
30	Aanleg kunstgras voetbal Lierop onderl	4.355	V
31	Ren.kunstgr toplaag voetbalv SV Someren	3.588	V
32	Verbouwing jongerencentrum Lierop	2.856	V
33	Nieuwbouw jongerencentrum	1.290	N
34	Verbouwing LAS-gebouw	8.159	V
35	Vervanging speeltoestellen 2017+2018	4.924	V
36	Vervanging speeltoestellen 2010	7.334	V
37	Vervanging speeltoestellen 2013	2.204	V
38	Verbouw lokatie Acaciaweg	3.663	V
39	Kinderopvang Bouw MLK school	4.000	N
40	Aankoop en renovatie blokhut Donckelaar	1.882	N
41	Aanpassen infra de Donck	1.918	V
42	Aanpassing ruimte lokaal zorgloket (bouw)	1.510	N
43	Koelinstallatie De Ruchte	120.000	N
44	Gemeenschapshuis Someren-Heide (bouw)	9.134	V
45	Bijdrage aanpassing blokhut scouting Lierop	1.427	N
46	Renovatie/uitbr blokhut scouting S-dorp	10.271	V
47	Uitbreiding de Ruchte	3.648	V
48	Uitbreiding en inrichting 2 lokalen de Ranonkel	9.692	V
49	Ventilatie IHP bbo 2008-2017	12.853	N
50	Uitbreiding 1 lokaal Lambertus	2.930	V
51	Uitbreiding 4 lokalen de Vonder	46.504	V
52	Aanleg kunstgras voetbal Someren-Dorp onderlaag	2.547	V
Totaal mutaties kapitaallasten n.a.v. herziene afschrijvingstermijnen		435.240	N
48	Uitbreiding en inrichting 2 lokalen de Ranonkel	9.692	N
49	Ventilatie IHP bbo 2008-2017	12.853	V
50	Uitbreiding 1 lokaal Lambertus	2.930	N
51	Uitbreiding 4 lokalen de Vonder	46.504	N
52	Aanleg kunstgras voetbal Someren-Dorp onderlaag	2.547	N
Nadeel door lagere onttrekking uit reserve kapitaallasten		48.820	N
Totaal	Saldo mutaties kapitaallasten n.a.v. herziene nota Vaste Activa	484.060	N

Samenvatting

Zowel de mutaties als gevolg van onderuitputting als de mutaties naar aanleiding van de herziene Nota vaste activabeleid gemeente Someren 2022 hebben betrekking op diverse taakvelden. In hoofdstuk 3 zijn onder de toelichting op de mutaties per programma, deze mutaties gesaldeerd.

Het totale nadelige effect op het exploitatiesaldo van alle mutaties op de kapitaallasten bedraagt € 294.064.

7. Aanvulling kredieten

Aanvulling kredieten

De Raad dient expliciet te besluiten over aanvragen c.q. aanvullingen van kredieten. Kredieten zijn vaak meerjarig en behoren niet tot de exploitatiebudgetten. Hierdoor maken de financiële gevolgen geen onderdeel uit van de mutaties in deze Zomernota.

In het kader van de rechtmatigheid is het wel noodzakelijk dat kredieten niet overschreden worden en dat er tijdig extra budget aangevraagd worden.

1) Project GRP SWO Someren + € 100.000

De meerkosten bestaan - na aftrek van de bijdrage vanuit het waterschap - uit:

- € 33.000 als gevolg van het moeten verleggen van een persleiding van het waterschap. Deze werkzaamheden waren niet voorzien bij aanvang van het project.
- € 67.000 als gevolg van forse prijsstijgingen/inflatie bij laatste deel werkzaamheden. (gemiddeld 6% over hele project).

2) Project Evaluatie beeldkwaliteitsplan buitengebied + € 16.000

In 2022 is het beeldkwaliteitsplan buitengebied geëvalueerd en vastgesteld door de raad. Bij het raadsvoorstel is opgenomen dat als vervolg hierop nog twee aanvullende opdrachten worden opgepakt:

1. een analyse van de bebouwingsconcentraties.
2. het opstellen van een handreiking voor het BKP.

Uit het oorspronkelijk budget voor de evaluatie van het beeldkwaliteitsplan is nog budget over maar dit is niet voldoende voor het meerwerk van beide aanvullende opdrachten.